N^er 326. ROK 1833. WTOREK 10 GRUDNIA

Pismo to wychodzi codzień oprócz świąt uroczystych, w drukarni ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA
Kwartalna.......złp. 12
Miesięczna...... „ 5

IMIONA SŁOWIAŃSKIE.
Dziś Wracisława

Gazeta Krakowska

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE
Barometr zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzien godzina	Barometr na C0 Q,	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf.	UWAGI.
7 27	„ 4. 727	+ 2.3	— 2.0	Pł. zachodni mocny	Chmury	w nocy Deszcz.
8 12	„ 4. 487	4,5	1.7	„ Wicher	Pogoda z Chmurami	
3	„ 3. 349	4.1	2.0	„ mocny	Pochmurno	
9	„ 0. 697	+ 3.8	— 1.8	„ Wicher	„ „	

Część Nieurzędowa.

KRAKÓW.

(A. N.) Redakcja Tygodnika Polskiego zawiadamia publiczność czytającą, iż to pismo przestaie wychodzić. Tak więc w tym grobie pochowany Tygodnik co i gazeta *Krajowa* i *Obca*. Obadwa te pisma powstały na popiołach innych pism czasowych i obadwa wróciły się do nicości z której wyszły. Wydawca D.... nie może na swą drukarnię narzekać, ależ na brak współpracujących. Pan Kamiński wykupił firmę gazety, i tę przyprowadził do znaczenia; ale z tygodnikiem nie tak poszło; spodziewamy się przecież, że Warszawa niepozostanie bez pisma naukowego, i że niebawnie ujrzymy prospekt na Tygodnik lub Pamiętnik ogłoszony.

POLSKA

Warszawa 5 *Grudnia.*

N. Pan raczył przeznaczyć, Barbarze Roman wdowie po strażniku skarbowym, przez wzgląd na odznaczającą się pilność i gorliwość, oraz dobre postępowanie jej męża w ciągu blisko 22 letniej służby, pensją w drodzę łaski zł. 180 rocznie, w połowie dla niej do śmierci lub wejścia w nowe związki małżeńskie, zaś w połowie dla jej 5 dzieci, póki oznaczonych lat nie dojdą.

Kommissja przeznaczenia i wsparcia officerów oraz urzędników b. wojska polskiego, w dalszym ciągu poprzednich swych obwieszczeń, podaje do wiadomości, że gdy zatwierdzony został zasiłek trzech letni dla 39 osób, listami od 81 do 90 włącznie objętych ogólnie kwotę złp. 41,355 wynoszący, przeto wymienieni niżej individua, którzyby jeszcze nieotrzymali stósownych zawiadomień, mogą je odebrać w kommissji, a mianowicie: jenerał major, Milberg Henryk. *Podług Kategorji I.* Pułkownicy: Dulfus Sta:, Andrychiewicz Wal: i Zawidzki Ignacy. Major: Sosnkowski Ignacy. Kapitanowie: Potocki Mich: i Fechner Franciszek. Porucznicy: Kwiatkowski Jan i Habel Franciszek. Podporucznicy: Lipiński Ka., Kołdowski Fr. i Zabiełłowicz Jan. Mechanik przy b. dyrekcji arsenału: Zakrewski Jan. Płatnik dywizji: Płonczyński Jan. Kontroller 1éj klassy: Gibasiewicz Stefan. Sekretarz: Dąbrowski Kajetan. Podsekretarz: Wiśniewski Szczepan. Pisarze Słupski Jan i Czyżewski Piotr, subjekt apteki główněj: Krupczyński Jakób. Sztabslekarze: Frej Jak i Trzeszkiewicz Walenty. Lekarze bataljonowi: Bab-

czyński Kaź., Grunau Jan i Szczeciński Antoni. *Dawni Dymissjonowani.* Kapitanowie: Grabowski Konst:, Szyjewski Jan i Wenda Gracjan. Porucznik: Brodzki Kaz:. Podporucznicy: Suchodolski Ad:, Rohoziński Patr:, Kiersnowski Józ:, i Cebulski Stefan. *Wdowy.* Po poruczniku: Potkańska Barbara. — Po podporucznikach: Jabłońska Anna, Kosiarska Kryst., Turowska Roza: i Maćkiewiczowa Bogumiła, *Podług Kategorii 2iej.* Podporucznik: Lewandowski Jan. — Gdy oraz niżej wymienieni individua otrzymali od dawna trzyletnie wsparcie i stósowne przesłano im zawiadomienia do miejsc przez nich wskazanych, lecz te zwrócone zostały z powodu niewiadomego pobytu, przeto kommissja wzywa interessantów, aby sami, albo przez umocowane na piśmie osoby, zgłosili się po takowe zawiadomienia w czasie jak najprędszym. Major, z pułku 3 strzelców pieszych: Jabłoński Stanisław. Porucznicy: z byłej dyrekcji artyllerji, Grocholski Ad: i z pułku 1 ułanów, Worytynicki Józef, podporucznicy: z pułku 1 strzelców pieszych, Kramkowski Win: z pułku 1 ułanów, Egiersdorf Lud:, z pułku 3 strzelców kon: Galiński Fran:, z bataljonu 2 Weteranów Jczyn: Sierzputowski Wale: i z pułku 4 strzelców kon: Sztemborski Józef. Wdowa po poruczniku z pułku 3 strzelców piesz: Sokołowska Krystyna.

AUSTRYA

Wiedeń 20 Listopada.

Bieg poczt pomiędzy Konstantynopolem i Wiedniem, dotąd tylko raz w miesiąc, postanowiony został raz każdego tygodnia.

FRANCYA

Paryż 21 Listopada.

Onegday pracował król z ministrem wojny.

Wspomnieliśmy o nieporozumieniach między paryzkim a sztokolmskim gabinetem, teraz dodajemy nieco obszernjeszą wiadomość. Już od czasu rewolucji lipcowéj zmieniły się nieco stosunki dworów a okolicznościami następnemi bardziéj się pogorszyły. Hrabia Lövenhilm poseł szwedzki przedniejakim czasem zrobił przedstawienia xięciu Broglie, iż niestósowna jest przedstawiać w teatrach sztuki, jak np. Opera »*Gustaw III*, czyli *Bal Maskowy*, również, Vaudeville» Towarzysz snu; gdzie w ostatniéj, jego dostojny monarcha osobiście obrażony został; tym bardziéj, że cenzura teatralna zależy od woli rządu. W prawdzie na te drobnostki mniéj zważał rząd swedzki, ale większe oburzenie sprawiło postępowanie względem xięcia Leuchtenberg szwagra następcy tronu szwedzkiego, które wszelako ułagodzone zostało. Nakoniec w ostatnim czasie miał król Szwedzki z francuzkim posłem margr. Simon rozmowę, o czem tenże natychmiast zawiadomił xięcia Broglie i w skutek tego odwołanym został. Poseł szwedzki przy królu Filipie odjechał ztąd przed kilkoma miesiącami do Szwecji, gdzie ma pozostać dla objęcia ważnego w kraju urzędu. Z resztą spodziewamy się, że te chwilowe niesnaski w krótce usunięte będą.

Dnia 22.— W dniu wczorajszym dał król posłuchanie bankierowi James Rothschild. Baron tén mianowany został komandorem legji honorowéj Niektóre dzienniki ztąd wnoszą, że ta godność jest przedwstępem do zaciągnienia pożyczki.

W *Messager* czytamy: »Jedno czasowe pismo dziwi się, że w urzędowych doniesieniach czésto napotyka się: pan Sebastiani pracował z królem. Pan Sebastiani niema wydziału, nie sprawuje żadnych czynności, nie podpusaje nic, a przeto za nic nie jest odpowiedzialnym. Kto zaś niepodlega odpowiedzialności, niepowinien pracować z królem; i cóż ma pan Sebastiani do pracowania?— My odpowiadamy, że się zajmuje sprawami hiszpańskiemi. W razie interwencji może otrzymać dowództwo nad armją wkraczającą a po odniesionem zwycięztwie otrzyma dawno pożądaną marszałkowską buławę.»

Wiadomość w mięszania się w sprawy portugalskie, Hiszpanji i Anglji, w gazecie nadwornej madryckiéj zamieszczona, wzwróciła wielu uwagę, że o Francji niema żadnéj wzmianki. Ci których to zastanawia powinni sobie przypomnieć, że Anglja przyjęła na siebie główne działanie w Portugalji, jak Francja w Hiszpanji, że Anglja najprzód uznała Donnę Marję, jak Francja najprzód Donnę Izabellę Hiszpańską i t. p. Wielu mniema, że oddział wojska hiszpańskiego przekroczy granicę portugalską, zabierze infanta Don Carlos i przeszkodzi odwrotowi Don Miguela do Hiszpanji, który ledz musi sile Don Pedra. Wówczas królowa rejentka użyje wszelkich środków dla pokona-

nia karolistów bez naczelnika będących, wczem Francja pomocną poda jéj rękę, i przywróci spokojność na pirenejskim półwyspie, którego przyjaźń zarazem sobie zabezpieczy.

(G. R. P.)

HISZPANIA

Bajonna 12 Listopada.

Otrzymaliśmy z San Sebastian i Irun bliższe szczegóły obitwie, którą el Pastor z powstańcami stoczył. El Pastor wyszedł z San Sebastian z częścią załogi, która wynosiła 900 ludzi, między tymi liczono 230 konstytucjonistów, 60 miejskich ochotników. Nadto miał działo jedno i haubicę. Powstańcy z prowincji Guiposcoa rozłożyli się na wzgorzach Herani, gdzie o godzinie 6 z rana d. 17 b. m. napadnięci byli. Po niejakim oporze poszli w rozsypkę. Pole zostało przykryte bronią, którą porzucili. W samém zaś miasteczku Herani mnóstwo potrzeb wojennych, żywności zwycięzcy znaleźli. Liczba poległych i rannych w tém spotkaniu nie jest jeszcze pewna; mało bowiem komu pardon dawano, i dla tego tylko 15 officerów jako jeńców przyprowadzono. Strata wojska rządowego za mało znaczącą, jest podana. Mówią także, że i jenerał Castanos znajdował się w tej bitwie. El Pastor ścigał nieprzyjaciela aż do Auduin, i zajął potem miasteczko Herani. Między poległemi powstańcami, uważano także dowódcę Ituriaga. Dziś spodziewano się, że el Pastor uderzy na 2000 oddział powstańców.

Wieść o pobiciu plebana Merino zdaje się potwierdzać. Podróżny wiarygodny powiada, że Sarsfield d. 14 b. m. w 6000 piechoty, 700 jazdy, ośm dział w Amiyuga, o dwie godziny od Miranda stał, a nazajutrz do Vittoria wyruszył. Jenerał Wall udał się z 2500 piechoty i z 300 jazdy, z 4ma działami, na Orduna do Bilbao. Podobnyż ruch jenerał Lorenzo z Logrono miał wykonać, w zamiarze uderzenia na powstańców w Eztrella i los Arcos, gdzie ich liczba do 2500 ludzi wynosi.

Z Tudela z 700 piechoty i 80 jazdy, udaje się w pomoc jenerałowi Lorenzo, brygadjer Figueras. Wszystkie te ruchy mają bydź w związku z główném poruszeniem pod Santantander, zkąd mamy wiadomości po dzień 16 b. m. Pułkownik Iriarte uorganizował wolny oddział z 1000 ludzi złożony.— Pomimo takowych ruchów, karoliści wciąż rządzą się w Bilbao i w innych miejscach po swojemu.

(G. R. P.)

NIEMCY

Frankfort 20 Listopada.

Dnia 14 b. m., poseł holenderski pan Grünne uczynił wniosek odstąpienia Belgji jednéj części, należącego do rzeszy niemieckiéj W. Xięstwa Luxemburgskiego. Zgromadzenie związkowe, po zachowaniu zwyczajnych formalności, przystąpiło do narady i głosowania. Lecz poseł xięcia Nassau protestował się przeciw temu odstąpieniu, w imieniu swego władzcy, któremu jako najbliższemu krewnemu na przypadek wygaśnienia linji Nassauskiéj w Holandji panującéj, na mocy traktatów, W. Xięstwo Luxemburgskie jest przyznane. Uchwała sejmu musiała bydź przeto odłożona. Nie wiadomo jakie skutki z tego wynikną. Zawsze zachodzi nowa przyczyna zwłoki. Wielu przypisuje tén krok królowi Holenderskiemu, który nieugięty w swych postanowieniach, większe sobie obiecuje korzyści.

Korrespondent Norymbergski pisze z Monachium: że w d. 15 listopada udało się do Grecji 850 ochotników, za którymi do 50 wozów z bagażami szło. Wiele przytem familji wybiera się do Grecji w celu zarobkowania, wszyscy się z ochotą tam udają, ale niewiadomo czy powrót tak będzie łatwy.

Z niecierpliwością wyglądamy rozpoczęcia konferencji względem spraw niemieckich. Oczy całych Niemiec są na nią zwrócone. Mówią, że na konferencji posłowie mają się naradzać nad położeniem tamy propagandzie, nad nadaniem ogółowi Niemiec groźniejszej podstawy i t. p. W téj mierze nasze państwa, nasze prasy, uniwersytety, towarzystwa i tym podobne zakłady będą pod rozwagę wzięte, celem zastósowania ich do ogólnego planu.

Monachium 20 Listopada.

Komenda wojska greckiego w Bawarji, zaciąga ochotników, najwięcéj stara się o ludzi młodych, którzy się doskonale przykładali do inżynierji, budowania dróg i żeglugi; potem takich którzy służyli za furjerów, i rozumieją dobrze rachunkowość wojskową, nareszcie Muzykantów nadrewnianych i blaszanych instrumentach.

Dnia 21. Przez nadeszłe listy z Nauplia przez Liworno otrzymaliśmy wiadomość, że dotych-

czasowe ministerjum greckie zupełnie zmienione zostało. Ministrowie Trikupis, Psyllas i Praides są usunięci; pierwszy udaje się, jako poseł do Londynu. Prezydentem ministrów czyli rady gabinetowéj jest Koletis. Wydział skarbowy powierzony został Theocharis; oświecenia i religji Konstan: Schinas Maurokordatemu oddano ministerjum spraw wewnętrznych i królewskiego domu. Schmalz zostanie tymczasowo ministrem wojny, aż do przybycia wielce zasłużonego pułkownika Lasuire, dla którego wydział wojenny jest przeznaczony. Ministerjum sprawiedliwości oddano Panu Demetr: Suzos; wrażenie jakie ten nowy skład sprawił, było zadowolniające, każdy teraz spodziewa się, że bieg interesów znacznie ułatwiony będzie i opinja publiczna dotychczasowa się zmieni. Minister skarbu i religji, ci dwaj mężowie w Niemczech nauki pobierali, Theocharis zaś odznacza się swoją rzetelnością, słuchał on nauk w uniwersytecie lipskim. — Schinas jest uczniem sławnego, p. Savigny, który przez swą naukę, zdatność i nieugięty charakter za rządu Capodistriasa i jako przyjaciel Demetrego Ipsylantego, powszechne sobie zjednał zaufanie. Od chwili aresztowania głównych naczelników stronnictwa korfyotów, w całej Grecyi używają spokojności, każdy teraz przekonywa się jasno, iż zawikłania i niepewności ostatnich czasów sprawione były przez nich, jako wstęp do zamierzonéj walki. Wiedziano, iż naczelnik bandy rozbójników, którzy niedawno pomiędzy Nauplją i Koryntem angielskich podróżnych napadli i zrabowali, aż do owego czasu bywał w domu Kaliopulos, i posiadał nawet jego zaufanie. Andrzej Metaxas, którego rejencja mianowała Nomarchem Lakonji i sekretarzem stanu, nieodstąpił przecież związków z jej nieprzyjaciołmi a swojemi dawnemi współtowarzyszami; dowiadujemy się, iż w skutek najnowszego odkrycia, zostawiono mu do wyboru, albo wyjechać do Alexandrji na posadę kosula i całkiem opuścić Grecją, lub też poddać się śledztwu, w którym wypadku byłby odprowadzony do warowni w Nauplji będącéj. Co się tycze spiskowych, zarzucają im najprzód zamiar gwałtownego obalenia rządu, i że postanowili zwołać wszystkie dawne milicje, i rozpocząć nanowo wojnę domowę. Rejencya wcześniéj zawiadomiona była o planach, i czekała aż do czasu wybuchu, dopiero w tenczas nakazała aresztowania, gdy Kolokotroniego zabiegi rozpoczęły się przez zbrodnie rozbójnicze.

W Schwarzbach półtoréj godziny drogi od Bregenz, znowu pożar wybuchnął, w samem zaś miasteczku Bregenz taki postrach panuje, że 400 żołnierzy dzień i noc straż trzymać muszą. Pożary te z podpalań pochodzą, z tąd to owa ostrożność. O pożarze w klasztorze w Bregenz już dawniéj donieśliśmy. *(G. R. P.)*

Wormacja 15 *Listopada.*

Znany Dr. Sibenpfeiffer, z więzienia z z Frankenthal, zapewnie do Francji umknął. Był on przez sąd policjiny na 2 lata więzienia wskazany.

Hamburg 29 *Listopada.*

Przybyły tu Londyński statek parowy d. 26 b. m. przyniósł nam wiadomości. Listy z Paryża z d. 24 b. m. zdają się potwierdzać klęskę poniesioną przez Plebana Merino. Listy z Madrytu z d. 13 b. m. w gazetach paryzkich zamieszczone donoszą, że w królestwie Valencji wielkie rozruchy wybuchły. Niektóre oddziały wojska przeznaczone dla wzmocnienia korpusu Saarsfielda, otrzymały rozkaz wyruszenia do Valencji. Podług listów z Barcelony, spokojność w tem mieście zupełna panowała.

Listy z Hisppanji połuduiowéj nadeszłe do Londynu, w ogólności wystawiają stan zaspokajający w tym kraju. Listy z Kadyxu zapewniają, że rząd Krystyny jest łagodny i sprawiedliwy; spodziewają się jednak mieszkańcy znacznych zmian w administracji, tak jak w Madrycie reformy duchowieństwa. *(G. R. P.)*